

KIURUVESI LAPINSALO

tuulivoimapuiston hankealueen arkeologinen inventointi 2024

ver.2

Timo Jussila
Timo Sepänmaa

Tilaaaja: Enersense Wind Oy

Sisältö

Perustiedot	2
Kartat	2
Kohdeluettelo	4
Inventointi	5
Lähteet	6
Kohteet	7
1 KIURUVESI HAUTAKANGAS	7
2 KIURUVESI JOKISUO 1	8
3 KIURUVESI ALASUONSAAREKKEET	9
4 KIURUVESI KYTÖVIITA	10
5 KIURUVESI HEINÄTIE	11
6 KIURUVESI PIILOLA	12
7 KIURUVESI RIKKAOJA	13
8 KIURUVESI PÖLÖNMÄKI	14

Kansikuva: Rikkaojaa hankealueen pohjoisosassa. Lounaaseen. .

Perustiedot

Alue: Kiuruveden Lapinsalon tuulivoimapuiston hankealue Kiuruveden pohjoisosassa, Näläntö järven pohjois- ja koillispuolella.

Tarkoitus: Selvittää tuulipuiston hankealueen muinaisjäännökset ja muut suojeltavaksi katsottavat arkeologiset kohteet.

Maastotyö: 27. – 30.5.2024

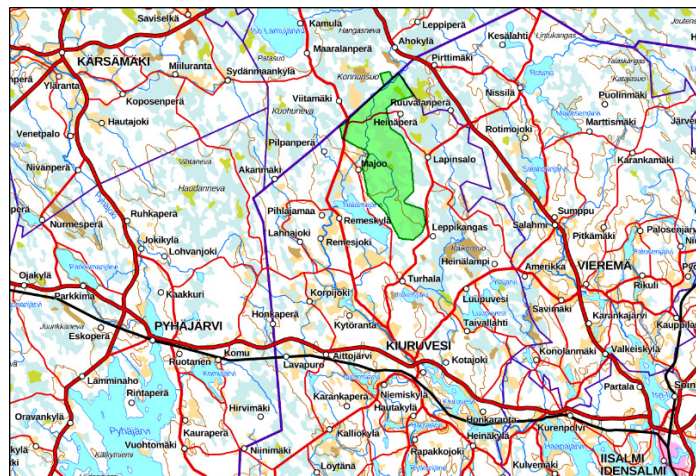
Tilaaja: Enersense Wind Oy

Tekijät: Timo Jussila ja Timo Sepänmaa Mikroliitti Oy

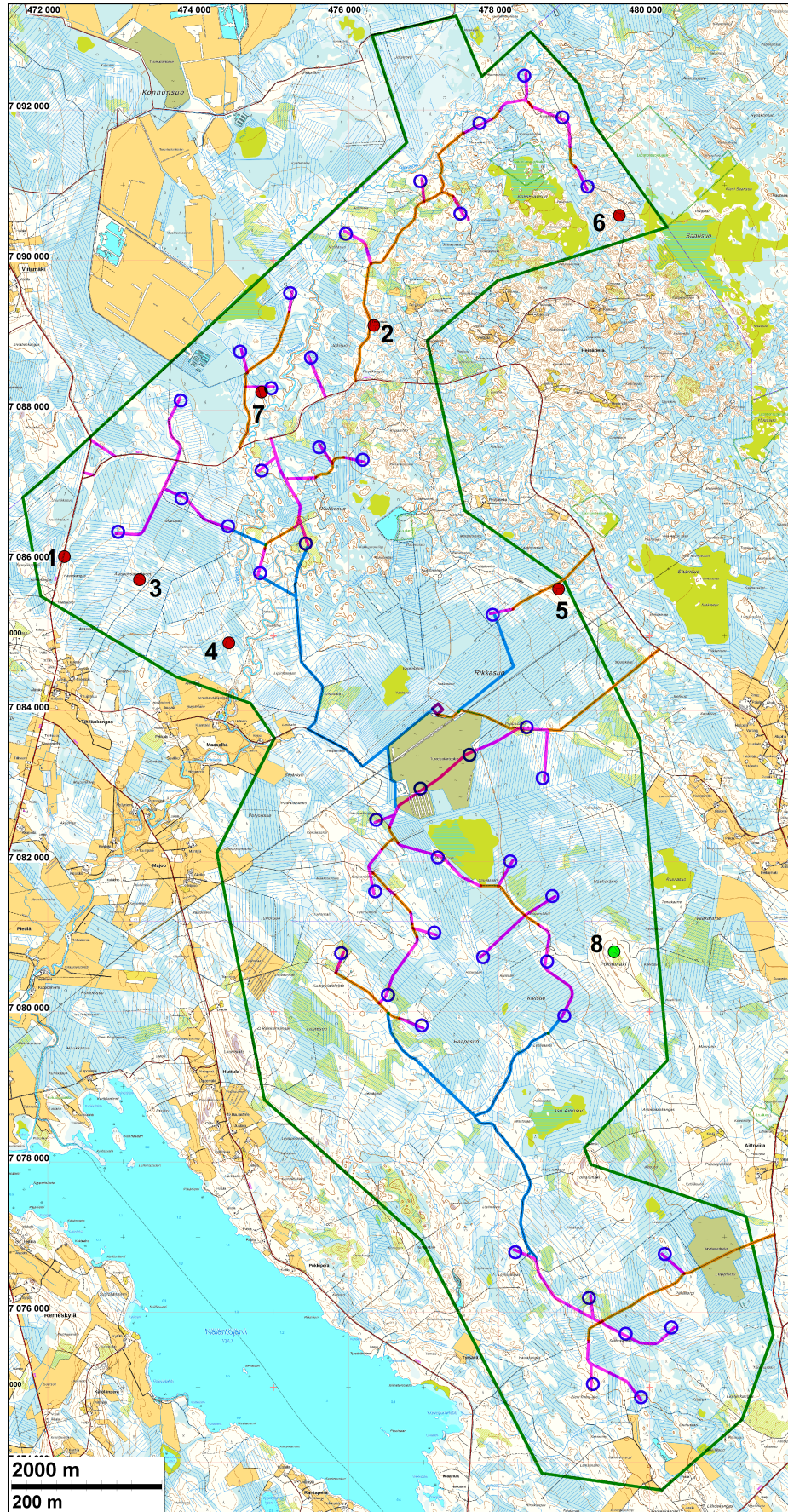
Tulokset Ennen inventointia alueelta tunnettiin 2 kiinteää muinaisjäännöstä, molemmat tervahautoja. Inventoinnin jälkeen alueelta tunnetaan kaikkiaan 7 tervahautaa (kaikki kiinteitä muinaisjäännöksiä) sekä 1 arkeologinen muu kulttuuriperintökohde (historiallisen ajan viljelyröykkiötä). Alueen muinaisjäännöspotentiaali todettiin vähäiseksi.

Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta 7/2024, ellei toisin mainittu. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 7/2024. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon, eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia ja tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä. Kuvaajat: Timo Jussila ja Timo Sepänmaa.

Kartat

Tuulivoimapuiston hankealue merkitty vihreällä.

Yleiskartta. Tuulivoimapuiston hankealueen raja on merkitty vihreällä viivalla. Kiinteät muinaisjäännökset (arkeologisia suojelukohteita - sm) on merkitty punaisilla palloilla, muu arkeologinen kulttuuriperintökohde (s) vihreällä pallolla. Uudet suunnitellut tiet on merkitty vaaleanpunaisilla viivoilla, paranneltavat olemassa olevat tiet oranssilla viivoilla,

kaapelointireitit sinisellä, suunniteltujen tuulivoimaloiden paikat tummansinisillä ympyröillä ja sähköasema tummanvioletilla (hankealueen keskiosassa).

Ote lisalmen pitäjänkartasta v. 1755–57 (Borgström 1755–57.) Kartta ei ole täsmällisesti asemoitavissa, nykyiseen koordinaatistoon, mutta muutoin hyvin verrattavissa nykykarttaan. Hankealueelle ei tuossa vaiheessa ole merkitty asutusta tai muuta arkeologisesti merkityksellistä, kuten merkittäviä rajoja, teitä ja myllyjä. Huomattavaa on, että Pölönmäen taloa (kohde 8) ei ole merkitty kartalle.

Kohdeluettelo

N:o	N	E	Nimi	Ajoitus	Tyyppi	Mjtunnus
Kiinteät muinaisjäännökset (sm)						
1	7086057	472223	HAUTAKANGAS	hist	tervah	1000047606
2	7089131	476336	JOKISUO 1	hist	tervah	1000028974
3	7085747	473220	ALASUONSAAREKKEET	hist	tervah	uusi
4	7084909	474409	KYTÖVIITA	hist	tervah	uusi
5	7085623	478792	HEINÄTIE	hist	tervah	uusi
6	7090598	479602	PIILOLA	hist	tervah	uusi
7	7088246	474846	RIKKAOJA	hist	tervah	uusi
Muu kulttuuriperintökohde (s)						
8	7080795	479531	PÖLÖNMÄKI	hist	röykk	uusi

Lyhenteiden selitykset: hist = historiallisen ajan, tervah = tervahauta, röykk = (viljely)röykkiöitä

Inventointi

Kiuruveden pohjoisosaan on suunnitteilla tuulivoimapuisto. Enersense Wind Oy tilasi tuulipuiston hankealueen arkeologisen inventoinnin Mikrolitti Oy:ltä. Inventoinnin maastotyöt tekivät Timo Jussila ja Timo Sepänmaa 27.-30.5.2024.

Hankealue sijaitsee Kiuruveden pohjoisosassa, Näläntöjärven pohjois- ja koillispuolella, luoteisosaltaan Pohjois-Pohjanmaan Pyhäntään rajautuen. Alue on suurimmaksi osaksi ojitettua suota ja suometsää. Maaperä on pääasiassa hiekkamoreenia, alemmilla tasoilla hienoaineksista. Lajituneita maita ei alueella havaittu (sellaiset voivat olla otollisia kivikauden sijoittumiselle). Alueen luoteis-pohjoisosassa on kapeahko Rikkajoki, joka laskee Näläntöjärveen. Joki saa alkunsa maakunnanrajalla, vedenjakajalla olevista soista. Muutoin alueella ei ole ojia ja pieniä metsä- ja suopuroja kummempia vesistöjä.

Inventoinnin valmisteluvaiheessa selvitettiin alueelta tunnetut arkeologiset kohteet Museoviraston Muinaisjäännösrekisteristä (kyppi.fi). Lisäksi tarkastettiin aikaisemmasta Kiuruveden perusinventoinnin raportista (Matiskainen 1977) onko tutkimusalueella esihistoriallisia irtolöytöjä, joita ei ole merkitty Muinaisjäännösrekisteriin tai on merkitty puutteellisesti. Lisälmen kihlakuntakertomuksesta (Nissinen 1887) tarkastettiin olisiko siinä tietoja tutkimusalueella olevista löydöistä tai muinaisjäännöksistä.

Valmisteluvaiheessa laadittiin Maanmittauslaitoksen 0,5 p/m² laserkeilausaineistosta rinnevarjosteita, joista etsittiin arkeologisiin jäännöksiin viittaavia ilmiöitä ja maastonmuotoja. Käytettiin myös Mml:n paikkatietokannan vastaavasta materiaalista tehtyä rinnevarjostetta. Alueelta ei ollut inventoinnin aikana saatavissa tarkempaa 5 p/m² laserkeilausaineistoa. Rinnevarjosteissa havaittiin alueella useita kuoppamaisia rakenteita, joista muinaisjäännöksiin viittaavat tarkastettiin maastossa. Useat niistä osoittautuivat luontaisiksi pinnanmuodoiksi tai nykyaikaisi kaivannoiksi. Osa tervahautoiksi.

Alueen historiallisen ajan asutusta ja maankäyttöä selvitettiin vanhoilta kartoilta: 1700-luvun puolivälin lisälmen pitäjänkartan, 1700-luvun jälkipuoliskon isojakokarttojen, 1800-luvun pitäjänkarttojen ja 1900-luvun jälkipuoliskon peruskarttojen avulla.

Alue sijoittuu 128–185 m korkeustasojen välille, pääosin 130–175 m välille. Korkeimmat ja yli 180 m tasot ovat alueen pohjoisosan moreenikumpareiden suppea-alaisia lakia. Alimmat tasot sijaitsevat alueen eteläosan länsireunamilla. Alue on kaikkiaan hyvin pienipiirteistä. Hieman jyrkempinä erottuvat alueen keskiosan itäreunamilla sijaitsevat Pölönmäki ja Toiviaismäki. Viime jääkauden jälkeisen, maamme varhaisimman ihmisasutuksen aikainen muinainen Itämeri ulottui sen Ancylusjärvivaiheessa n.8400 eaa. alueen eteläpäässä n. 160 m korkeustasolle ja pohjoispäässä n. 170 m tasolle. Vedenlasku oli tuolloin (suhteellisen) nopeaa. Noin 7100 eaa. mennessä muinainen Itämeri - Ancylusjärvi - oli vetäytynyt pois alueen alimmilta osin ja siten koko alueelta hieman ennen pohjoisen Saimaan erkaantumista siitä. Muinainen Saimaa ei alueelle ulottunut. Lyhytaikaisia muinaisjärviä ei alueella vaikuta olleen.

Alueella voisi sen korkeustasojen puolesta olla löydettävissä varhaismesoliittisia rantasidonnoisia muinaisjäännöksiä. Esihistorian osalta mesoliittista kivikautta myöhempien muinaisjäännösten sijoittuminen alueelle on epätodennäköistä. Alueella tuskin on ollut esihistoriallista asutusta varhaisen kivikauden jälkeen, mm. koska alueella ei ole vesistöjä eikä vesireittejä ja koska alue on ollut karua, kivikkoista ja soista. Mahdollisista lyhytaikaisista ja tilapäisistä pyyntileireistä on voinut jäädä vain vaikeasti havaittavia, vähäisiä jälkiä.

Historiallisella ajalla alue on kuulunut Nälännön, Lapinsalon, Kosken ja Remeskylän maihin – ollut niiden takamaita. Vakituista viljelyasutusta alueelle on tullut vasta 1700-luvun loppupuolella (Pölönmäki). Alueen poikki ei ole kulkenut merkittäviä teitä. Rikkajokeen ei ole merkitty alueelle sijoittuvia myllyjä. 1700-luvun kylärajoja alueella on. Muutamia kylärajojen (ja maakuntarajan) kulmapisteitä tarkasteltiin kuivilla mailla. Vanhoja rajamerkkejä ei havaittu.

Aluetta tutkittiin arkeologisin perustein: esivalmistelussa em, lähteistä ja lidaraineistosta havaitut arkeologisesti mahdollisesti mielenkiintoiset maastot ja maastonkodat tarkastettiin, Aluetta tarkasteltiin pistokokein kävelemällä ja alueen metsätiet ajamalla ja maastoa tarkkailemalla. Varhaismesoliittiselle kivikaudelle otollista maastoa ei havaittu. Muutoin alueelta ei ole ennalta arvattavasti löydettävissä muinaisjäännöksiä. Alueelle tyypilliset ja mahdolliset muut muinaisjäännökset kuin mitä lidarista ja vanhoilta kartoilta on paikannettavissa, voivat löytyä vain sattumalta. Rakennettavat alueet sijoittuvat maastoihin, joilta tuskin on löydettävissä mitään arkeologisesti mielenkiintoista. Paikoin maastot olivat havainnoinnin kannalta ”mahdottomia”, kuten tiheästi vesakoituneet ja syvälle laikutetut vanhat hakkuuaukot. Kaikkiaan alue ei ole potentiaalinen muinaisjäännöksille, muille kuin tervahautoille ja hiilimiiluille, jota on yleisesti lähes kaikkialla.

Lopputulos on, että Inventoinnin jälkeen alueelta tunnetaan 7 tervahautaa (kaikki kiinteitä muinaisjäännöksiä. kaavamerkintä ”sm”) sekä 1 arkeologinen muu kulttuuriperintökohde (historiallisen ajan viljelyryötkiöitä -kaavamerkintä ”s”). Alueella on siis kahdeksan arkeologista suojelukohdetta.

30.10.2024

Timo Sepänmaa
Timo Jussila

Lähteet

Borgström, Olof 1755–57. Geographisk charta över östra delen af Idensalmi sokn i Sawolax Medledels härad, författad efter högvederbörlig befallning åren 1755, 1756 och 1757. E: 5, 1:a delen. Riksarkivet.

Wihzen 1780 (mitattu): Charta öfver Likolax Bys Utjord Rickasuon Maa af Hackoniemi Skifteslag uti Cuopio Län och Idensalmi Socn. Maanmittauslaitos.

Matiskainen, Heikki 1977. Kiuruveden kunnan esihistoriallisten kohteiden inventointi 1977.

Nissinen, Alli 1887. Muinaisjäännöksiä Iisalmen kihlakunnassa.

Peruskartat: 1968. 1243 01; 1972. 3324 04 - 09. Maanmittauslaitos.

Pitäjänskartasto, 1847. Kiuruvesi. Lehdet 3324 04 - 09. Kansallisarkisto.

Kohteet

1 KIURUVESI HAUTAKANGAS

Mjtunnus: 1000047606
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: valmistus: tervahauta

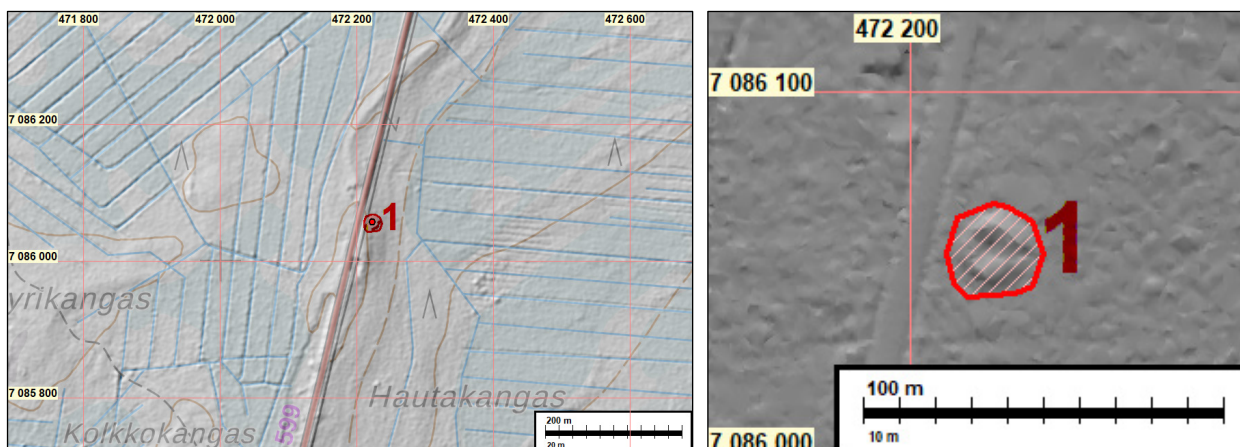
Koordin: N: 7086057 E: 472223 Z: 174 ±1 m

Tutkijat: Schulz, H.-P. 2022 inventointi, Sepänmaa & Jussila 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 29,1 km pohjoiseen.

Huomiot: *Muinaisjäännösrekisteri*: Kapealla hiekkaharjanteella, välittömästi maatien 599 itäpuolella sijaitsee tervahauta. Sen läpimitta valli mukaan lukien on 16 metriä, kuopan halkaisija 10 metriä ja syvyys 0,7 metriä. Halssi suuntautuu itään, se on sortunut. Hauta sijaitsee avohakkuualueen reunan tuntumassa, sen päällä kasvaa erikikäisiä lehti- ja havupuita.

Sepänmaa & Jussila 2024: Ei muutoksia aikaisempaan kuvaukseen. Peruskoordinaattia ja korkeustietoja tarkennettu. Aikaisempaa aluerajausta ei muutettu.

1: Hautakangas. Tervahauta. Vasemmalla: Muinaisjäännösrajaus merkitty punaisella varjostuksella. Oikealla: Maanmittauslaitoksen 0,5 p/m² laserkeilausaineistosta laadittu viistovalovarjoste. Muinaisjäännösrajaus merkitty punaisella varjostuksella.

Tervahauta. Koilliseen.

2 KIURUVESI JOKISUO 1

Mjtunnus: 1000028974
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: valmistus: tervahauta

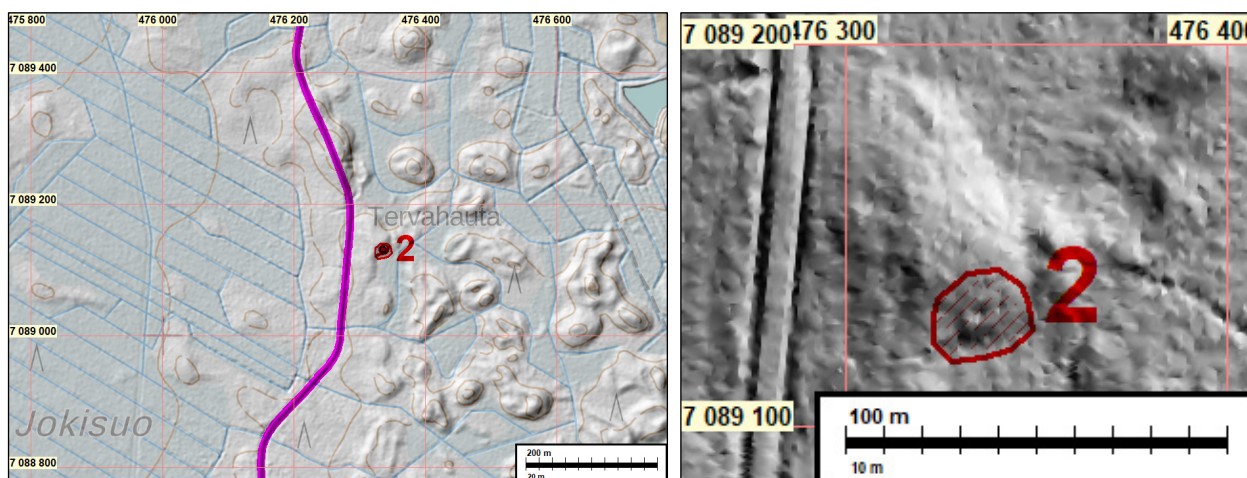
Koordin: N: 7089131 E: 476336 Z: 171 ±2 m

Tutkijat: Taivainen, Jouni 2014 inventointi, Sepänmaa & Jussila 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 31,1 km pohjoiseen.

Huomiot: *Muinaisjäännösrekisteri:* Kohde löytyi inventoinnissa 13.8.2014. Kohde sijaitsee kangasmaan itäreunassa, suon laidassa. Ympyrän muotoisen tervahaudan vallien ulkomittojen halkaisija on kahdeksan metriä. Halssi on alarinteeseen suon suuntaan. Vallien korkeus on noin puoli metriä. Tervahaudan sisäosan kuopan syvyys on noin puoli metriä - metrin. Sisäosan kuopan halkaisija on noin neljä metriä. Haudan sisällä kasvavaan mäntyyn tehtiin ikäkairaus, mikä osoitti sen iäksi 70 vuotta. Tämän lisäksi rakenteen päällä on nykyistä puusukupolvea vanhempia isoja tervaskantoja. Kohde rajautuu tervahaudan näkyvien rakenteiden mukaisesti. Ikä yli sata vuotta.

Sepänmaa & Jussila 2024: Aikaisemman kuvauksen mukainen. Kohteelle määritettiin muinaisjäännösrajaus, joka aikaisemmin puuttui.

2: Jokisuo 1. Tervahauta. Vasemmalla: Muinaisjäännösrajaus merkitty punaisella varjostuksella. Sinipunaisella viivalla merkitty olemassa oleva, tuulivoimapuiston rakentamiseen liittyvä paranneltava tie. Oikealla: Maanmittauslaitoksen 0,5 p/m² laserkeilausaineistosta laadittu viistovalovarjoste. Muinaisjäännösrajaus merkitty punaisella varjostuksella.

Tervahauta. Itään.

3 KIURUVESI ALASUONSAAREKKEET

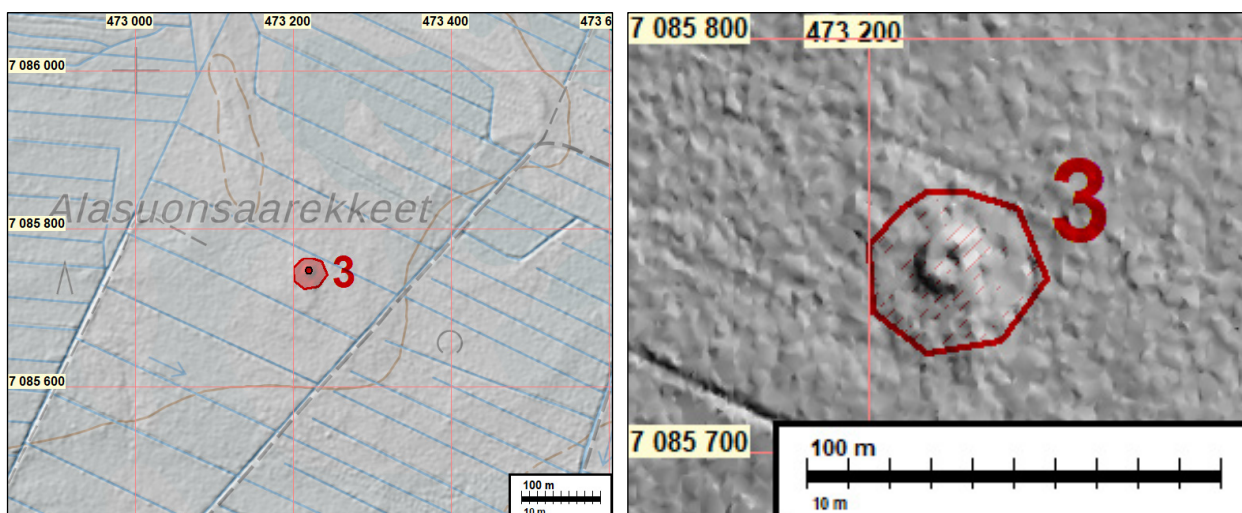
Mjtunnus: uusi
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7085747 E: 473220 Z: 171 ±1 m

Tutkijat: Sepänmaa & Jussila 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 28,5 km pohjoiseen.

Huomiot: *Sepänmaa & Jussila 2024*: Halkaisijaltaan 15 m tervahauta. Halssi osoittaa pohjoiseen.

3: Alasuonsaarekkeet. Tervahauta. Vasemmalla: Muinaisjäännösrajaus merkitty punaisella varjostuksella. Oikealla: Karttapohjana 0,5 p/m² Maanmittauslaitoksen 0,5 p/m² laserkeilausaineistosta laadittu viistovalovarjoste. Muinaisjäännösrajaus merkitty punaisella varjostuksella.

Tervahauta. Etelään.

4 KIURUVESI KYTÖVIITA

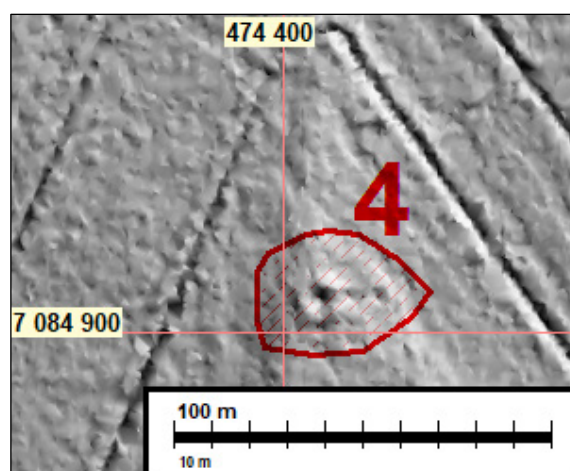
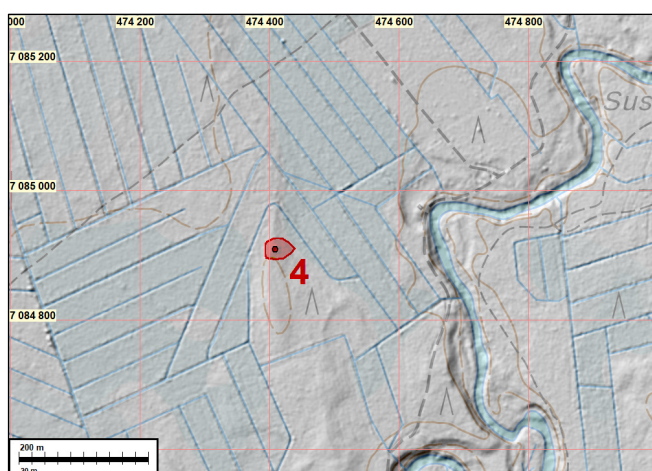
Mjtunnus: uusi
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7084909 E: 474409 Z: 153 ±1 m

Tutkijat: Sepänmaa & Jussila 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 28,5 km pohjoiseen.

Huomiot: *Sepänmaa & Jussila 2024*: Tervahauta, halkaisija 18 m. Halssi osoittaa itään.

4: Kytöviita Tervahauta. Vasemmalla: Muinaisjäännösrajausta merkitty punaisella varjostuksella. Oikealla: Maanmittauslaitoksen 0,5 p/m² laserkeilausaineistosta laadittu viistovalovarjoste. Muinaisjäännösrajausta merkitty punaisella varjostuksella.

Tervahauta. Länteen.

5 KIURUVESI HEINÄTIE

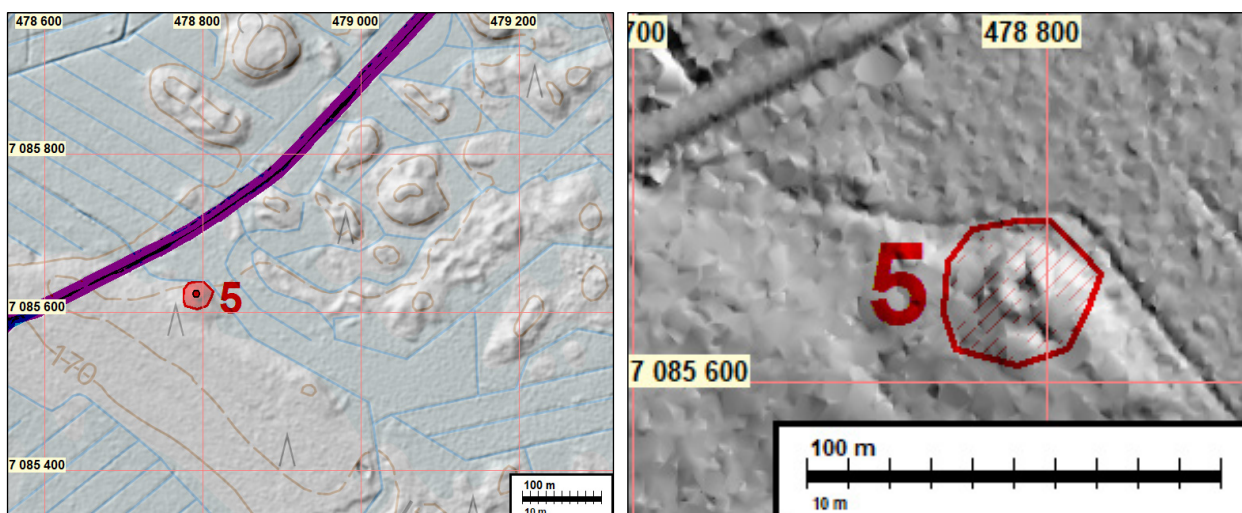
Mjtunnus: uusi
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7085623 E: 478792 Z: 173 ±1 m

Tutkijat: Sepänmaa & Jussila 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 28,5 km pohjoiseen.

Huomiot: *Sepänmaa & Jussila 2024*: Tervahauta, halkaisija 16 m. Halssi on kaivettu auki, osoittaa pohjoiseen.

Heinätie. Tervahauta. Vasemmalla: 5: Muinaisjäännösrajaus merkitty punaisella varjostuksella. Sinipunaisella viivalla olemassa oleva, paranneltava tie. Oikealla: Maanmittauslaitoksen 0,5 p/m² laserkeilausaineistosta laadittu viistovalovarjoste. Muinaisjäännösrajaus merkitty punaisella varjostuksella.

Tervahaudan halssiosaa. Luoteeseen.

6 KIURUVESI PIILOLA

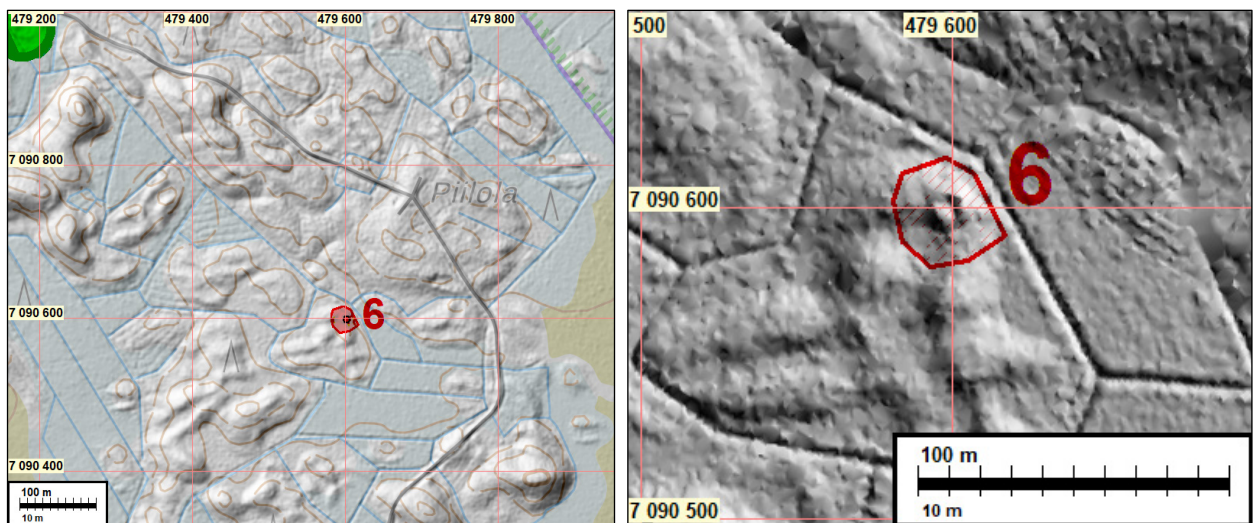
Mjtunnus: uusi
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7090598 E: 479602 Z: 190 ±2 m

Tutkijat: Sepänmaa & Jussila 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 28,5 km pohjoiseen.

Huomiot: *Sepänmaa & Jussila 2024*: Tervahauta, muodoltaan soikea, koko 12 x 16 m.

6: Piilola. Tervahauta. Vasemmalla: Muinaisjäännösrajaus merkitty punaisella varjostuksella. Vihreällä ympärillä suunniteltu tuulivoimala. Oikealla: Maanmittauslaitoksen 0,5 p/m² laserkeilausaineistosta laadittu viistovalovarjoste. Muinaisjäännösrajaus merkitty punaisella varjostuksella.

Tervahauta. Kaakkoon.

7 KIURUVESI RIKKAOJA

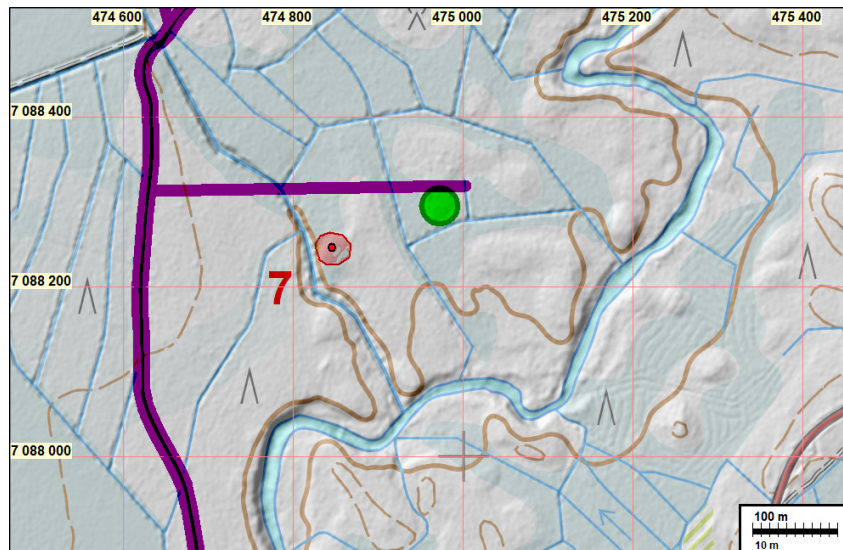
Mjtunnus: uusi
 Status: kiinteä muinaisjäänös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 7088246 E: 474846 Z: 161 ±2 m

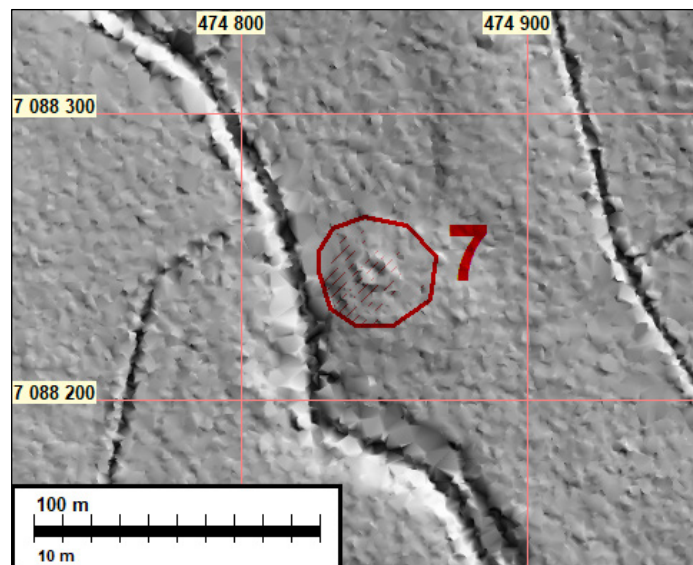
Tutkijat: Sepänmaa & Jussila 2024 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 28,5 km pohjoiseen.

Huomiot: *Sepänmaa & Jussila 2024*: Tervahauta, halkaisija 16 m. Halssi osoittaa luoteeseen.

7: Rikkaoja. Tervahauta. Muinaisjäänösrajaus merkitty punaisella varjostuksella. Sinipunaisella viivalla olemassa oleva paranneltava tie ja vihreällä ympyrällä suunniteltu tuulivoimala.

7: Rikkaoja. Tervahauta. Maanmittauslaitoksen 0,5 p/m² laserkeilausaineistosta laadittu viistovalovarjoste. Muinaisjäänösrajaus merkitty punaisella varjostuksella.

Tervahauta halssin puolelta. Kaakkoon.

8 KIURUVESI PÖLÖNMÄKI

Mjtunnus: uusi
 Status: muu kulttuuriperintökohde (s)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: maatalous: raivausröykkiö

Koordin: N: 7080795 E: 479531 Z: 182 ±3 m

Tutkijat: Sepänmaa & Jussila 2024 inventointi

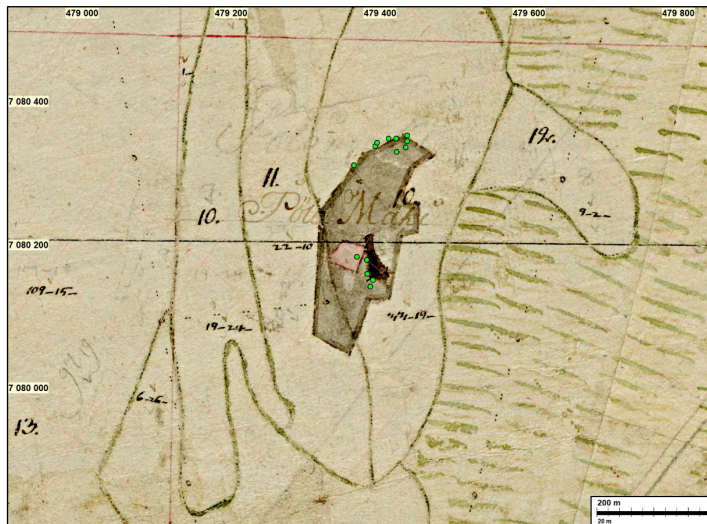
Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 28,5 km pohjoiseen.

Huomiot: *Sepänmaa & Jussila 2024*: 1780 isojakokartassa (Wihzen) Pölönmäen laelle on merkitty talotontti ja ympäröivät pelto sekä niittyraiviot. Vuoden 1755-57 lisälmen [pitäjänkartassa](#) (Borgström 1755-57) kohdalle ei ole merkitty asutusta. Kiuruveden pitäjänkartassa v. 1847 (jossa on myös myöhempiä lisäyksiä, mutta ei ehkä tällä kohdin) Pölönmäen talo peltoineen on merkitty samalle kohdalle suunnilleen samoine peltoraivioineen kuin vv. 1780 kartassa. V. 1972 peruskartassa (3324 05, kartoitus 1967) alueelle ei ole merkitty rakennuksia tai viljelyjä, vaan kuusimetsää. Em. perusteella alueella on sijainnut joskus vuosien 1757 – 1794 välillä perustettu Pölönmäen talo, joka on ollut asuttuna vielä 1800-luvun puolivälissä. Autioituminen on tapahtunut useita vuosia, ellei vuosikymmeniä ennen vuotta 1967 (peruskartan kartoitusvuosi).

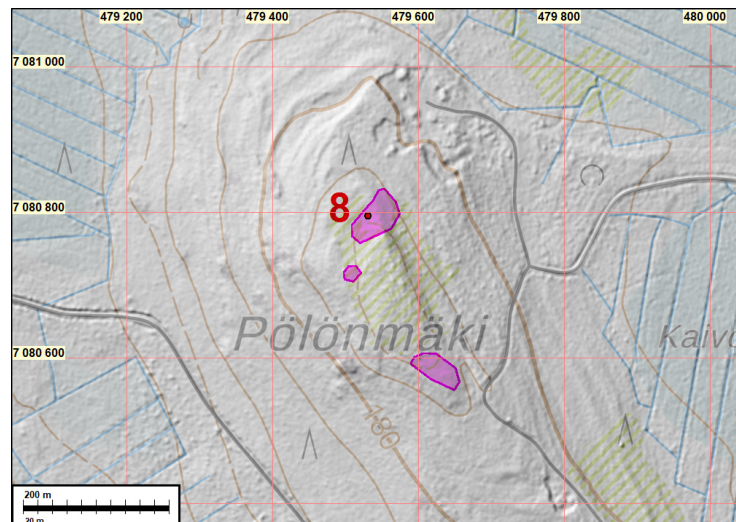
Alue tutkittiin maastossa kattavasti. Alueelta löytyi kaikkiaan 14 kpl ilmeisesti käsin raivattuja viljelyröykkiöitä. Mäen lakialueen pohjoisosasta niitä löytyi 8 kpl, 1 kpl länsiosasta ja 5 kpl eteläosasta. Rakennuksenperustuksia tai uuneja ei löytynyt. Mäen lakialue on avohakattua nuorta taimikkoa, heinittynyttä. Lakialueen eteläosa, jonne v. 1755-57 karttaan on merkitty talotontti, on mäntyvaltaista sekametsää. Koko alueella on varsin hyvä näkyvyys kymmenien metrien etäisyydelle.

Röykkiöt / kiveykset:

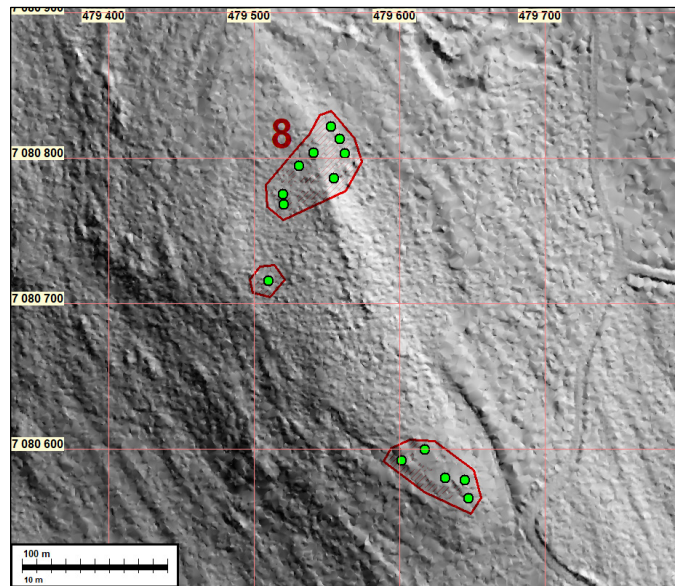
N	E	Kuvaus
7080716	479510	maakiven päällä
7080768	479520	maakiven päällä
7080775	479520	2*2 m matala
7080795	479531	3*2 m, 0,9 m kork
7080804	479541	3*3 m*
7080822	479553	2*2 m
7080813	479559	3*3 m, pieniä kiviä
7080803	479562	2*3 m
7080786	479555	1,5 m
7080566	479647	2-3 m
7080579	479645	2 m
7080580	479631	250 m
7080592	479601	2-3 m
7080600	479617	250 m

Ote vv. 1780 isojakokartasta. Inventoinnissa todetut raivausröykkiöt on merkitty siihen päälle vihreillä palloilla. Oikealla Ote v. 1847 Kiuruveden pitäjänkartasta, jossa ei vaikuta tällä kohden olevan myöhempää päällepiirrosta. Oletettavasti se perustuu 1780 karttaan.

8: Pölönmäki. Maanviljelyyn liittyviä raivausröykkiöitä. Arkeologisen muun kulttuuriperintökohteen aluerajaukset on merkitty vaaleanpunaisilla varjostuksilla. Alla Raivausröykkiöt merkitty vihreillä palloilla.

Raivausröykkiö alueen eteläosassa. Luoteeseen.

Raivausröykkiö alueen pohjoisosassa. Etelään.